

STUDIO BENG!

LEERKRACHT
INSTRUCTIE
ONDERBOUW

BEELD EN GELUID EDUCATIE

NIEUWS

INHOUD

Introductie & inhoud van de MediaKit

pagina 1

Doorloop van de lessen

pagina 2

Gebruik van de dvd

pagina 3

Extra activiteiten, leerdoelen, kerndoelen

pagina 4

BESTE DOCENT/BEGELEIDER,

Voor u ligt de handleiding bij de les Nieuws, die ontwikkeld is door het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid. Deze les vormt de inhoudelijke voorbereiding op uw eventuele bezoek aan Beeld en Geluid. Mocht u de MediaKit los besteld hebben, dan biedt u de leerlingen met deze les een introductie op verschillende aspecten rondom het fenomeen 'nieuws'.

De lesdoorloop wordt op pagina 2 van deze instructie per onderdeel toegelicht. In deze les starten de leerlingen met een aantal werkbladen, waarop zij enkele aspecten van nieuwsberichtgeving behandelen. Vervolgens gaan zij via internet zelf aan de slag met het monteren van een nieuwsitem. Het programma dat zij daarvoor gebruiken, de Scriptmachine, is via de website van Beeld en Geluid

toegankelijk en bevat alle benodigde inhoud die de leerlingen moeten gebruiken. Als afsluiting van deze les beoordelen de leerlingen de nieuwsproducties van hun medeleerlingen.

De les bestaat uit twee afzonderlijke lesdelen die beiden circa één lesuur in beslag nemen. Op pagina 2 ziet u de verdeling en doorloop van deze twee lessen. Uiteraard kunt u deze twee lesdelen ook in één blokkur achter elkaar behandelen en zo tot één doorlopende les vormen.

Veel leerzaam plezier met deze les gewenst,

Afdeling Educatie
Beeld en Geluid

IN DE MEDIKIT TREFT U HET VOLGENDE AAN:

- deze leerkrachtinstructie
- 15 sets werkbladen *Nieuws* bestemd voor maximaal 30 leerlingen
- dvd met audiovisueel materiaal uit het archief van Beeld en Geluid
- informatie over het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid

BENODIGDHEDEN VOOR DEZE LES:

- scharen, pennen en lijm (Les 1)
- dvd-speler (Les 1 en 2)
- per duo een computer met internetaansluiting (Les 2)

Leerkrachtinstructies en werkbladen **bovenbouw** herkent u aan **onderbouw** aan

DOORLOOP VAN DE LESSEN

Elk blok van drie stappen vormt één les. Alle stappen achter elkaar vormt één blokkuur (totale tijd van de lessen: 90 minuten, waarvan 15 minuten optioneel).

BLOKKUUR

LES 1

Klassikaal
Duur:
ca. 15 min.

1. INTRODUCTIE

Op de dvd is in het menu onder 'Nieuws' een bonusfragment te vinden (duur: 15:16 min.). Dit is een uitzending van SchoolTV, inhoudelijk partner van Beeld en Geluid. De uitzending geeft een goed beeld van de impact die media op onze huidige samenleving hebben. U kunt met deze uitzending de les starten, al is het zien van de uitzending niet noodzakelijk om de rest van de les te kunnen volgen.

Tweetallen
Duur:
ca. 20 min.

2. WERKBLADEN

De klas wordt in tweetallen opgedeeld. Ieder duo ontvangt een set werkbladen, waar zij direct mee aan de slag kunnen. Hierbij hebben zij een schaar en lijm nodig. De werkbladen bestaan uit vier opdrachten die verschillende aspecten van 'nieuws' behandelen. Aan de hand van beelden van de NOS maken de leerlingen opdrachten over woordkeuzes, montage, camerastandpunten en doelgroepen.

Klassikaal
Duur:
ca. 15 min.

3. DVD

De beelden die in de opdrachten gebruikt zijn komen uit originele nieuwsreportages die door de NOS zijn uitgezonden. Op de dvd vindt u deze nieuwsreportages terug. Door de originele nieuwsreportages via de dvd te bekijken kunnen leerlingen hun eigen antwoorden vergelijken met de manier waarop de professionals van de NOS de oorspronkelijke reportages hebben gemaakt.

LES 2

Tweetallen
Duur:
ca. 30 min.

4. SCRIPTMACHINE

Met de Scriptmachine maakt elk duo in vijf stappen zijn eigen nieuwsitem:

- open de Scriptmachine via www.beeldengeluid.nl/scriptmachine,
- de leerlingen maken eerst een login-code aan,
- samen bepalen de leerlingen wat voor soort nieuwsitem ze gaan maken,
- vervolgens schrijven en monteren ze hun item,
- de resultaten kunnen op de computer worden bekeken of uitgeprint worden

Tweetallen
Duur:
ca. 10 min.

5. SCRIPTMACHINE RAPPORT

Op de laatste pagina van de werkbladen vinden de leerlingen een 'Scriptmachine-rapport'. Met behulp van dit rapport beoordeelt elk duo het nieuwsitem van een ander team.

Elk duo schuift één plaats op, zodat ze bij de computer van een ander team plaatsnemen. Door de vragen van het Scriptmachine-rapport te beantwoorden geven ze hun mening over hoe het andere team hun nieuwsitem heeft gemaakt.

Klassikaal
Duur:
optioneel

6. VERDIEPING

Aan het einde van de les kunt u de ervaringen van de leerlingen, die zij met hun Scriptmachine-rapport hebben opgedaan, nabespreken. Aan de hand van de vragen op het rapport kunt u steeds één groepje vragen hun antwoord toe te lichten. Op de laatste pagina van deze handleiding zijn nog drie andere suggesties om de les mee uit te breiden opgenomen.

GEBRUIK VAN DE DVD

Onderstaand ziet u de menustructuur van de meegeleverde dvd. Op de dvd staan fragmenten die horen bij de verschillende lessen die Beeld en Geluid aanbiedt. De fragmenten die bij uw specifieke lessen horen vindt u in het menu onder 'Nieuws'. U komt dan in het onderstaande menu terecht.

DVD MENU NIEUWS

FRAGMENT BIJ OPDRACHT 1 (NOS "Acht Uur Journaal", 10-11-2004)

Duur: 00:01:26
De aanduidingen die voor bepaalde personen, situaties, locaties of andere zaken worden gebruikt, kunnen onze perceptie van het nieuws sterk kleuren. Met behulp van dit fragment kunnen leerlingen hun keuzes vergelijken met die uit het NOS-journaal.

FRAGMENT BIJ OPDRACHT 2 (NOS "Acht Uur Journaal", 28-02-2006;

Duur: 00:02:34
NOS "Jeugdjournaal", 28-02-2006)
Elk journaal heeft een andere doelgroep voor ogen en stemt daarop de uitgezonden onderwerpen af. Ook de volgorde waarin de onderwerpen in het journaal komen is per doelgroep verschillend.

ANTWOORD BIJ 'OPDRACHT 2'

Het voorlaatste onderwerp in een journaaluitzending (vóór het weerbericht), is meestal een luchtig onderwerp.

FRAGMENT BIJ OPDRACHT 3 (NOS "Acht Uur Journaal", 20-03-2003)

Duur: 00:00:52
Het beeld dat door een camera getoond wordt kan verschillende effecten hebben. Close-ups worden vaak gebruikt als er emoties te zien zijn, long shots om de kijker een overzicht te geven en medium shots als mensen geïnterviewd worden.

FRAGMENT BIJ OPDRACHT 4 (NOS "Acht Uur Journaal", 17-04-2005)

Duur: 00:00:58
Nadat de beelden geschoten zijn volgt nog de montage. Hierin worden weer belangrijke keuzes gemaakt over de manier waarop de kijkers het nieuwsbericht tot zich krijgen. Welk verhaal wordt op deze manier door de beelden verteld?

FRAGMENT BIJ SCRIPTMACHINE 1 & SCRIPTMACHINE 2

Duur Script-
machine 1: 00:01:42
Duur Script-
machine 2: 00:01:26
(NOS "Acht Uur Journaal", 08-11-2004; NOS "Jeugdjournaal", 08-11-2004)
Met behulp van het Scriptmachine-rapport hebben de leerlingen elkaars nieuwsitem stap voor stap beoordeeld. Als afsluiting van de les is het met dit fragment mogelijk hun eigen items te vergelijken met het oorspronkelijke item zoals het in het Jeugdjournaal en in het NOS-journaal te zien is geweest. Welke keuzes hebben de leerlingen gemaakt?

- Het fragment 'Scriptmachine 1' is het originele item uit het Jeugdjournaal.

- Het fragment 'Scriptmachine 2' is het originele item uit het NOS-journaal.

BONUSFRAGMENT (SchoolTV "Media: who's got the power?", 2004)

Duur Bonus-
fragmenten: 00:15:16
Onder de titel 'Bonusfragment' vindt u een aflevering van SchoolTV getiteld "Media: who's got the power?". In deze uitzending wordt gekeken naar de mogelijke invloeden van de media op het gedrag van mensen. U kunt het bonusfragment gebruiken ter introductie van de les, en de uitzending vervolgens met uw leerlingen nabespreken. De uitzending is uiteraard ook geschikt om ná de les te bekijken.

EXTRA ACTIVITEITEN, LEERDOELEN, KERNDOELEN

ONDERSTAAND VINDT U ENKELE SUGGESTIES WAARMEE U DEZE LES RONDOM NIEUWSBERICHTGEVING ZOU KUNNEN UITBREIDEN:

1. Het bonusfragment van SchoolTV dat u op de dvd vindt kunt u als basis voor een verdiepende activiteit gebruiken. Naar aanleiding van deze uitzending kunt u de tweetallen een draaiboek laten maken over de totstandkoming van een nieuwsitem: van de inkomende telexberichten tot aan het moment dat het item op de beeldbuis verschijnt. Welke keuzes moet een journalist allemaal maken voordat het item klaar is?
2. Leerlingen kunnen in duo's een inhoudelijke vergelijking maken tussen het NOS-journaal en het RTL-nieuws. Het doel van de les is de leerlingen te laten ervaren hoe redacties andere keuzes maken met betrekking tot aankondiging, samenstelling van het journaal, camerawerk en inhoudelijke onderwerpen. Leerlingen kunnen via internet de twee journaals bekijken en vervolgens de vragen op het Scriptmachine-rapport gebruiken om een vergelijking tussen de twee journaals te maken.
3. Als u niet de beschikking hebt over internet kunt u een soortgelijke les geven over de keuzes die krantenredacties maken. Hiervoor laat u de leerlingen bijvoorbeeld een vergelijking maken tussen een katren uit **De Volkskrant** en uit **Metro** of **Spits**.

BINNEN DE LES 'NIEUWS' VAN BEELD EN GELUID WORDT AANDACHT BESTEED AAN DE VOLGENDE LEERDOELEN:

- Leerlingen ervaren dat het maken van nieuws onderhevig is aan het maken van keuzes: woordkeuze, beeldvolgorde (montage), kadering en de samenstelling van de nieuwsitems binnen een journaal-uitzending.
- Leerlingen ontdekken hoe groot het effect is van de woordkeuze die in het journaal gebruikt wordt. ([werkbladopdrachten](#))
- Leerlingen stellen journaalthema's samen voor verschillende doelgroepen. ([werkbladopdrachten](#))
- Leerlingen kunnen verschillende shots onderscheiden: close-up, medium shot, long shot. ([werkbladopdrachten + Scriptmachine](#))
- Leerlingen vergelijken verschillende beeldvolgorden met verschillende commentaarteksten ([werkbladopdrachten + Scriptmachine](#))
- Leerlingen maken hun eigen nieuwsbericht op basis van archiefmateriaal van de NOS: zij selecteren zelf de beelden en bepalen vervolgens de beeldvolgorde. ([Scriptmachine](#))
- Leerlingen vergelijken hun clip met medeleerlingen aan de hand van het Scriptmachine-rapport. Op deze manier reflecteren zij op de gemaakte keuzes binnen het nieuwsitem. ([Scriptmachine-rapport](#))

BINNEN DE LES 'NIEUWS' VAN BEELD EN GELUID WORDT AANDACHT BESTEED AAN DE VOLGENDE KERNDOELEN:

- Kerdoel 36:** De leerling leert betekenisvolle vragen te stellen over maatschappelijke kwesties en verschijnselen, daarover een beargumenteerd standpunt in te nemen en te verdedigen, en daarbij respectvol met kritiek om te gaan.
- Kerdoel 38:** De leerling leert een eigentijds beeld van de eigen omgeving, Nederland, Europa en de wereld te gebruiken om verschijnselen en ontwikkelingen in hun omgeving te plaatsen.
- Kerdoel 42:** De leerling leert in eigen ervaringen en in de eigen omgeving effecten te herkennen van keuzes op het gebied van werk en zorg, wonen en recreëren, consumeren en budgetteren, verkeer en milieu.
- Kerdoel 47:** De leerling leert actuele spanningen en conflicten in de wereld te plaatsen tegen hun achtergrond en leert daarbij de grote onderlinge afhankelijkheid in de wereld, het belang van mensenrechten, en de betekenis van internationale samenwerking te zien.
- Kerdoel 48:** De leerling leert door het gebruik van elementaire vaardigheden de zeggingskracht van verschillende kunstzinnige disciplines te onderzoeken en toe te passen om eigen gevoelens uit te drukken, ervaringen vast te leggen, verbeelding vorm te geven en communicatie te bewerkstelligen.
- Kerdoel 51:** De leerling leert met behulp van visuele en/of auditieve middelen verslag te doen van deelname aan kunstzinnige activiteiten, als toeschouwer en deelnemer.